

# Materiāli efektīvam jumtu remontam

Kopš šī gada Latvijā plaši pieejami pazīstamās vācu firmas ENKE WERK jaunākie būvniecībā izmantojamie izstrādājumi. Starp tiem var izcelt divus – auksto līmi „Enkolit”, kas ļauj pielīmēt metāla elementus pie dažādām pamatnēm, kā arī profesionālo šķidro hidroizolāciju „Enkopur”, kas iemantojusi atzinību Eiropā kā viens no labākajiem līdzekļiem ēku jumtu atjaunošanā un to bojājumu labošanā. Turklāt to iespējams izmantot uz gandrīz jebkura tipa jumtiem.

Teksts: Austris Kalmiņš

**A**ukstā līme nodrošina metāla detaļu kvalitatīvu pielīmēšanu

ENKE WERK ir vācu ģimenes uzņēmums, kas dibināts 1924. gadā, un ar dažādu būvniecības materiālu ražošanu nodarbojas jau vairāk kā 85 gadus. Tā pārstāvniecības ir daudzās Eiropas valstīs – Vācijā, Austrijā, Šveicē, Itālijā, Polijā, Slovākijā, Krievijā un citur. Kopš šī gada tā sadarbības partneris Baltijas valstīs ir SIA „Axcelere”. ENKE WERK ražo ļoti daudz dažādu būvniecībā izmantojamu produktu, bet sākumā pievērsisim uzmanību vienam speciālam ražojumam – aukstajai līmei „Enkolit”. Ar šīs līmes palīdzību metāla elementi, kā, piemēram, palodzes, parapeti, karņizes, dažādi ēku fasāžu elementi tiek efektīvi un kvalitatīvi pielīmēti pie dažādām pamatnēm.

Līme tiek piedāvāta dažādos iepakojumos, darbs ar to ir ļoti vienkāršs. Vienīgi pirms strādāšanas nepieciešams veikt virsmu attīrīšanu no dažādām birstošajām frakcijām. Pašu līmēšanu var veikt uz esošas betona pamatnes, tikai ieteicams pirms līmēšanas veikt pamatnes izlīdzināšanu ar javas kārtu vai uzklāt uz tās jaunu apmetumu. Tas nodrošinās labāku saķeri.

Pati līme „Enkolit” ir izgatavota uz bitumena bāzes, tai ir ļoti ilgs mūžs, papildus tiek nodrošināta virsmu aizsardzība pret koroziju un laba skaņas absorbcija. Līmēšanas tehnoloģijas vēl viena priekšrocība (salīdzinājumā ar skrūvēšanu) ir spēja nodrošināt metāla detaļas piesaisti pamatnei visā plaknē. Tiesa, ir jāievēro pamatnoteikumi darbā ar dažādiem metāliem, piemēram, garu metāla detaļu līmēšanā nepieciešams izveidot deformācijas šuves.

Ir vēl dažas nianšes, ko jāņem vērā,

strādājot ar auksto līmi. Piemēram, darbam ar to paredzēta speciāla profila špakteļa lāpstiņa ar trīsstūrveida zobiem, bet šīs līmes iekļāšanu ir ļoti svarīgi veikt taisnās līnijās un pēc tam pielīmējamo metāla plāksni vienmērīgi noslogot. Līmi nevar haotiski smērēt dažādos virzienos, jo tas paver iespēju starp līmējamām virsmām palikt gaisa burbuļiem, kas pasliktina saķeres spēju. Līmējot pareizi un vienmērīgi noslogojot pielīmējamo virsmu, gaiss pa taisnajiem kanāliem tiek izspiests ārā, un metāls pielīmējas vienmērīgi visā plaknē.

Ar auksto līmi „Enkolit” var līmēt visu būvniecībā izmantojamus metālu izstrādājumus – tēraudu, alumīniju, titāncinku, varu. Tas attiecas uz visa veida detaļām – gan ēku fasādes, gan jumta elementiem. Strādāt ar to var gaisa temperatūrās, kas nav zemākas par +5°C (arī karstās vasaras dienās, kad gaisa temperatūra pārsniedz +30°C, darbus veikt nav ieteicams, jo līme paliek šķidra). Eksistē speciāli paņēmieni līmi sasildīt, kad uzsāktu darbu laikā notiek strauja temperatūras krišanās, tā noslid zem +5°C un tuvojas nullei. Sasildīšanu var veikt divējādi – ar speciālu elektrisko sildītāju vai karsta ūdens palīdzību. Lai to paveiktu, ražotājs nodrošina attiecīgu papildaprīkojumu.

**P**rofesionālā šķidrā hidroizolācija ļauj efektīvi laboratīvus jumtus

Otra produktu grupa, kam der pievērst uzmanību un kas ar sekmēm var tikt izmantota Latvijā, ir profesionālā šķidrā hidroizolācija. Tajā ietilpst diezgan daudz dažādu produktu, taču Latvijā ģeogrāfisko platuma grādu un klimatisko apstākļu dēļ reāli perspektīvs varētu būt viens no šiem ražojumiem – „Enkopur”. Dienvidu

valstīs, kur ir sausāks klimats, tiek plaši izmantots cits līdzīgs ražojums – „Enkryl”. Atšķirība starp šiem diviem produktiem ir tāda, ka „Enkryl” ir ražots uz ūdens, bet „Enkopur” – uz šķīdinātāja bāzes. Līdz ar to mūsu platumā grādos, kur bieži ir ļoti mainīgi laikapstākļi un darba laikā var uzņākt negaidīts lietus, pastāv risks, ka lietus gadījumā „Enkryl” vienkārši var tikt aizskalots prom. Izmantojot „Enkopur”, šāds risks nepastāv, un tā ir galvenā atšķirība.

Šķidrās hidroizolācijas izmantošanas galvenā perspektīva ir ēku jumtu atjaunošanā un labošanā. Turklāt to iespējams efektīvi izmantot gan metāla, gan plakano bitumena jumtu renovācijā. Izmantošanas tehnoloģija nav sarežģīta, taču ir nianšes, kas ļoti precīzi jāievēro, ja gribam sasniegt maksimālu kvalitāti un atbrīvoties no iespējamiem riskiem. Jumtu remontēšanas (gan metāla, gan plakano) procesā viss tiek darīts pakāpeniski, rodas četri jauni slāņi, kas nodrošinās jumta uzticīgu kalpošanu. Pirmkārt ir nepieciešams mehāniski notīrīt renovējamo virsmu no putekļiem un gružiem.

Ar „Enkopur” var apstrādāt jebkuru virsmu – betonu, metālu, stiklu, plastmasu, koku, bitumenu – izvēloties atbilstošu grunti. Pēc tam nepieciešams nogruntēt un pagaidīt, līdz tā nožūst (atkarībā no temperatūras un gaisa mitruma grunts žūst 10 – 20 minūtes).

Pats hidroizolācijas materiāls ir šķidrās, un pēc grunts nožūšanas klāj virsū tā pirmo kārtu (izmanto rullīti). Uzreiz pēc tam, vēl uz svaiga, mitra materiāla tiek uzklāts speciāls armējošais audums. Pēc neilga brīža, kad audums šķidro materiālu ir uzsūcis sevī, var sākt nākamo soli – klāt virsū uz auduma otro hidroizolējošo materiāla kārtu. Veicot šos darbus, jāskatās, lai

augšējā kārtā ir gluda un līdzena, un tiek uzklāts pietiekams daudzums materiāla, ko vieglāk var kontrolēt pēc tā, vai caur augšējo „Enkopur” kārtu nespīd cauri armējošais audums. Ja kādā vietā tas tomēr redzams, nepieciešams attiecīgajās vietās materiāla daudzumu papildināt. „Enkopur” patērē atkarībā no apstrādājamās virsmas (tās porainības) ir ap 3 – 3,5 kg/m<sup>2</sup>. Materiāla pilnīgai sacietēšanai vajag apmēram 24 stundas (vasarā žūšana notiek ātrāk, vēsā un mitrā laikā – lēnāk), pēc tam var uz jaunā seguma kāpt virsū.

**P**rofesionālās šķidrās hidroizolācijas priekšrocības

Remontēšanas procesa galarezultātā tiek iegūts jauns, izturīgs, kvalitatīvs jumta seguma aizsargslānis. Izmantojot šķidro hidroizolāciju „Enkopur”, tiek iegūtas vairākas būtiskas priekšrocības:

1. Šķidrās materiāls aizpilda vissīkākās poras un plāis, nodrošinot augstu aizsardzību pret mitruma iesūkšanos;
2. Tas nodrošina augstu aizsardzību pret ultravioleto starojumu;
3. Materiāls ir „elpojošs”, kas īpaši svarīgi ir bitumena jumtu (un citu, kur zem seguma ir sakrājis mitrums) remonta gadījumā. Pateicoties šai spējai, tiek nodrošināta ūdens tvaiku caurlaidība, kas apakšā esošajam mitrumam ļauj izkļūt ārā un tādējādi novērš iespējamu burbuļu veidošanos;
4. Armējošā auduma izmantošana padara visu hidroizolācijas „pirāgu” daudz elastīgāku un līdz ar to izturīgāku pret temperatūras svārstībām, tādējādi hidroizolācijai nekaitē ne karstums vasarā, ne stiprs sals ziemā. Virskārtas elastība papildus nodrošina arī to, ka materiāls nenoslāņojas un tajā neveidojas plaisas.